

Navn:

Asgeir Sorteberg

Alder: 44

Yrke: Klimaforsker

Innkalt til avhør:

For å forklare hvorfor vi kan stole på klimaforskningen

Avhørt av:

Kim E. Andreassen

FOTO: EIVIND SENSESET

Hva er klimaforandring?

Det kommer an på hvem du spør. Det finnes nemlig to definisjoner. FNs klimapanel sier at det er en menneskeskapt eller naturlig skapt variasjon som varer over flere tiår. FNs miljøprogram (UNEP) sin definisjon er imidlertid at forandringene *må* være menneskeskapt. Innen klimaforskning gir det derimot ingen mening å unnlate naturlig skapte klimavariasjoner.

Og hva er klimakrise?

Klimakriser oppstår fordi det skjer en variasjon i klimaet som er så rask at et samfunn eller et økologisk system ikke er i stand til å tilpasse seg.

Hvordan kan vi beskytte oss?

På kort sikt er det snakk om enkle ting som flom-, skred- og ekstremnedbørsvarsler og gode byggeforskrifter. I lavinntektsland kan man også foreta enkle grep. I Bangladesh har man frivillige varslingsmannskap. De har plantet trær langs kysten for å redusere inntrengingen av saltvann ved en tropisk orkan og bygget stillaser som de sender husdyr opp på under flom. På lang sikt må vi redusere utslippene av fossile brensel.

Hva er problemet? Er det ikke bare å tilpasse seg, slik vi har gjort til alle tider?

Det store problemet er at klimaforandringene skjer så fort. Vi går inn i et klima som mennesker aldri har opplevd før, og

vi vet ikke hva som møter oss med en fire grader varmere klode. Det er risikosport ikke å gjøre noe, og det er en risiko vi tar på vegne av fremtidige generasjoner.

Hvilken type fornybar energi har du mest tro på?

På kort sikt er det helt klart sol- og vindenergi. I dag er vannkraft den største fornybare kilden, og man skal ikke avskrive det ubenyttede potensialet som ligger her. Jeg tror likevel at det er urealistisk at fornybar energi alene kan ta over for oljen.

Hva synes du om etikkdebatten rundt oljeforskning den siste tiden?

Det er en av debattene de siste ti årene som virkelig har vært god. Den tar for en gangs skyld utgangspunkt i en konkret ting, akademiaavtalen mellom UiB og Statoil. Den går rett på det sentrale når det gjelder olje, nemlig bærekraft.

Hva er det som driver deg? Selve forskningen, eller håpet om å redusere utslippet av klimagasser?

Forskningen. Jeg synes anvendt matematikk og fysikk er usannsynlig interessant.

Hva tenker du om at du stadig må forenkle forskningen din?

Jeg synes journalister stort sett er flinke til å få med seg essensen, selv om mye får et dommedagspreg. Klimaforskning er ikke særlig vanskelig å formidle i forhold til mange andre akademiske fag.

Hvorfor kan vi stole på klimaforskerens spådommer?

Vi kan stole på hovedtrekkene. Klimaforskningen bygger på grunnleggende fysiske prinsipper og høyteknologiske observasjoner som bekrefter den vitenskapelige hovedteorien, nemlig at drivhuseffekten er årsaken til global oppvarming.

Men hvorfor tror du det finnes så mange klimaskeptikere?

Blant de som forsker på dette er det svært få skeptikere, men andelen er større i andre akademiske miljøer. En av grunnene er politiske ryggmargsreflekser. Andre grunner er at man føler sitt eget fagfelt truet, eller at man i for liten grad har greid å tilegne seg forskningsbasert informasjon fra et fagfelt der man ofte selv har liten kunnskap. Jeg synes det er synd at skeptikerne så ukritisk tar til seg enhver hypotese som går ut på at det kan være hva som helst som fører til global oppvarming, så lenge det ikke er snakk om CO₂. Men det er ingen alternative hypoteser som har overlevd særlig lenge de siste 50 årene.

Har skeptikerne spilt noen positiv rolle i klimadebatten?

De skjerper oss som akademikere. Men hvorfor er det så få klimaskeptikere som vil publisere i vitenskapelige tidsskrifter? Vi savner dem i den vitenskapelige debatten. ◉